

ZDRAVOTNÍ KLAUN

KROK ZA KROKEM ROKEM 2018

Závěrečná zpráva Zdravotního klauna, o.p.s.

Slovo úvodem

Vážení přátelé Zdravotního klauna,

přinášíme vám pravidelné ohlédnutí za naší prací. Projděte s námi krok za krokem naše programy, které mají sice různé „formy a příchutě“, ale jedno je spojuje – **přinášejí radost tam, kde se jí nedostává.**

V uplynulém roce jsme se v týmu zamýšleli nad naší strategií na následující období. Utvrdili jsme se v tom, že nejdůležitější jsou stále pravidelné návštěvy dětských pacientů (v nemocnicích, léčebnách i domácnostech) doplněné pravidelnými programy pro dříve narozené. V roce 2018 jsme uskutečnili **3 817 klaunských návštěv**, tedy přes 300 měsíčně!

Chceme však **být ještě blíže** těm, kteří strádají, a proto neustále hledáme – v úzké spolupráci s nemocnicemi – nové cesty. Po úspěšném programu NOS!, při kterém pravidelně doprovázíme děti v den operačního zákroku již v pěti nemocnicích, jsme ve spolupráci s Fakultní nemocnicí v Motole spustili **pilotní projekt Dítě**. Při něm chceme **být vážně nemocnému dětskému pacientovi oporou během celé hospitalizace** a nechybět ani v exponovaných momentech – během vyšetření, při zákrocích, při přípravě na operaci, v době rekonvalescence a nakonec při návratu domů. Krásné reakce malých pacientů a vřelá slova zdravotnického personálu jsou pro nás na těchto nových cestách velkou vzpruhou.

Vážení přátelé a fanouškové, z celého srdce vám děkujeme, že nás podporujete v naší práci a rozdáváte s námi radost a dobrou náladu. A věříme, že nám zůstanete po boku i v osmnáctém roce našeho klaunského života.

Kateřina Slámová Kubešová

Kateřina Slámová Kubešová, ředitelka

Zdravotní klaun v bublinách

**PROGRAMY
PRO DĚTI**

**ZDRAVOTNÍ
KLAUNIÁDY**

**TURNÉ
PLNÉ
SMÍCHU**

**KOŠ PLNÝ
HUMORU**

**HUMOR
PRO DŘÍVE
NAROZENÉ**

**PROGRAMY
PRO DOSPĚLÉ**

**CIRKUS
PACIENTO**

**NOS!
(NA OPERAČNÍ
SÁL!)**

**NÁVŠTĚVY
V HOSPICÍCH**

DÍTĚ

KUTÁLKA

**PŘEZŮVKY
MÁME!**

**JINÝ
SVĚT**

**ODBORNÉ
SEMINÁŘE**

Zdravotní klauniády pro děti

3 058 návštěv dětí v **62** nemocnicích po celé České republice

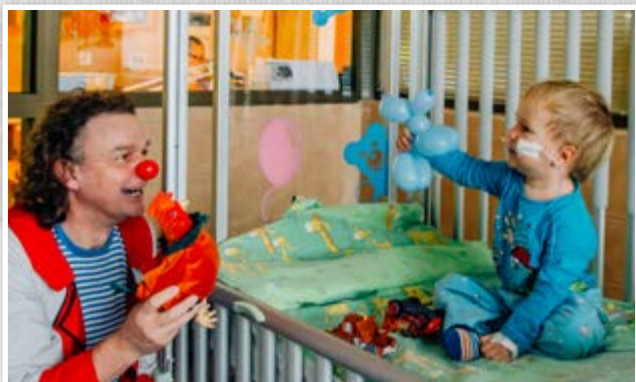
Hlavním programem Zdravotních klaunů jsou pravidelné zdravotní klauniády. V současné době 85 Zdravotních klaunů pravidelně navštěvuje děti v 62 nemocnicích. Na „veselé vizity“ chodí klauni ve dvojicích a navštěvují děti přímo na pokojích.

Klauniáda začíná konzultací s personálem o psychologickém a zdravotním stavu pacientů. Pak Zdravotní klauni zaťukají na dveře pokoje a pro každé dítě sehrají u jeho postele jedinečné improvizované představení, do něhož ho – s ohledem na jeho věk a onemocnění – co nejvíce

zapojí. A protože hraní děti baví, nechají se vtáhnout do hry rády a díky tomu zapomenou na svou bolest, kterou vystřídají radost a dobrá nálada.

Jelikož jsou návštěvy v nemocnicích pravidelné, děti už předem vědí, kdy se na Zdravotní klauny mohou těšit. To má význam zvláště pro dlouhodobé pacienty, pro které bývají klauniády jedním z mála světlých bodů jejich života s nemocí.

„Moc Vám děkuji za Váš úúúžasný nápad. Setkáváme se s klauny na onkologii v Brně, kde se léčí můj desetiletý syn. Do FN se těšíme hlavně na ně. Tuto vážnou nemoc se snažíme léčit dobrou náladou, smíchem a vtipem. Takže i Vaši klauni jsou pro nás medikamentem. Baví nejen naše děti, ale i nás – rodiče, pro které je nemocnice druhým domovem. Přeji Vám spoustu rozzářených dětských tváří. Ani se nedá popsat, jakou úctu k Vám cítím. Děkuji z celého srdce.“

tatínek J. B. se synem Jakubem

„Když se řekne klauniáda? Chvilé, které mám tak ráda.

Dovolím si klauniádu přirovnat k lékařské vizitě – s tím rozdílem, že jako klaun prostě chcete udělat všechno skvěle, a ono se vám to ne a ne dařit. V tyhle momenty se v nemocničních pokojích ozývá smích a vidíme radost. Odcházíme z pokoje a já vím, že klauniády mají smysl, jelikož díky nim děti aspoň na chvíli zapomenou na své trápení.“

Hanka Mikulková alias sestra Hubatá

NOS! (Na operační sál!)

222 návštěv / doprovodů na operační sál v 5 nemocnicích

Asi každý má strach, když ho čeká operace. A když jde na operaci dítě, jsou obavy ještě mnohem vážnější. Z toho důvodu nabízíme Zdravotní klauní program NOS!, který má děti i rodiče připravit na odjezd na operační sál beze strachu a s úsměvem na rtech.

Zdravotní klaun přichází na chirurgické oddělení brzy ráno a vítá příchozí hned u dveří. Má důležité úkoly: připravit dětského pacienta na to, co ho čeká, provést ho dopolednem před operací a snažit se humorem rozmělnovat vsudypřítomné napětí.

Klaun se celé dopoledne pohybuje mezi pokoji a rozehrává s dětmi a rodiči různé situace a hry, které je zklidní a zbaví strachu. Čas jim vesele utíká, a když nadejde okamžik odjezdu na sál, odjíždí na něj rozesmáté dítě. Klaun ho ještě doprovodí za všechny skleněné dveře s nápisy Operační sály – vstup zakázán, kam už rodiče nemohou.

Program NOS! probíhá na dětských chirurgických odděleních již pěti nemocnic: v Praze-Motole, Ostravě-Porubě, Hradci Králové, Plzni a nově od listopadu i v Třinci.

„Pokaždé když Zdravotní klaun brzy ráno přivítá děti hned u vstupu na chirurgické oddělení, je znát, jak z nich spadly obavy a napětí. Rodiče jsou zase překvapeni, že i v tomto nemocničním prostředí žije někdo, s kým si dítě bude rozumět.“

Nezřídka se stává, že se naše přítomnost na chirurgii prodlouží až do odpoledních hodin. Neodejdete přeci od dítěte, kterému jste slíbili, že jej osobně odvezete na sál. Co klaun slíbí, to splnit musí!“

Vojta Švejda alias doktor René Votočka

„Děkujeme za úžasný přístup Zdravotního klauna, který naprosto perfektně připravil syna na klid před a po operaci.“

„Zdravotní klaunka Julča Fáčová nám během celého dne poskytovala milé rozptýlení, dcerce zmírnila pláč při cestě na sál a také maminku psychicky podpořila. Úžasný projekt!“

„Můj syn odchází nadšený a spokojený, jsme velice rádi, že jsme zvolili tuto nemocnici. Nejvíc nadšený byl z úžasného klauna. Děkujeme za vše.“

vděční rodiče, FN Praha-Motol

„Posledního Cirkusu Paciento se aktivně zúčastnilo pár aktivních tatínků s malými dětmi. Vzniklo z toho akrobatické číslo a každá rodina objevila svůj skrytý potenciál. Jeden táta měl pak se svými dětmi vystoupení s obručemi a další kouzla. To mě nadchlo a ráda bych to i nadále podporovala. Aby Cirkus Paciento zakusili společně se svými dětmi i rodiče.“

Kateřina Hurychová
alias doktorka Anastázie
Neškodná

Cirkus Paciento

9 týdenních programů

Hlavním posláním Cirkusu Paciento je vzbudit u malých pacientů aktivní zájem o život a uzdravení. Je to týdenní program pro dlouhodobě nemocné děti a probíhá v nemocnicích a dětských léčebnách, v létě i formou táborů ve velkém cirkusovém stanu. Zdravotní klauni přijíždějí za dětmi každé odpoledne po dobu jednoho týdne a učí je zábavné dovednosti – kouzlení, žonglování, akrobacii a další. Na závěr všichni vystoupí v kostýmech na slavnostním představení, na což se děti velmi těší. Těšení v nich zase probouzí radost a zájem o život a ty jsou k vyléčení moc důležité.

„S velkým obdivem a nadšením hodnotíme vaši trpělivost, obětavost a schopnost nacvičit s našimi dětmi Cirkus Paciento. Představení mělo velký úspěch, bylo velice emotivní a dojímalo rodiče. Po vystoupení děti ještě další týden vzpomínaly a sdělovaly si zážitky z přípravy na vystoupení. Cirkus Paciento nemá obdoby, celý projekt a výsledek jsou fantastické. Mnohokrát děkujeme a těšíme se na další vystoupení.“

MUDr. Jana Šplíchalová
a vrchní sestra **Milena Nováková**,
oddělení dětské psychiatrie,
Thomayerova nemocnice v Praze

„Již třikrát nás klauni navštívili a vždy s velice pozitivním výsledkem. Honzíkovi vždy udělají radost a jeho malým bráškům jakbysmet. Vaše červené nosy už u nás zdomácněly. Pokud je nějaký problém, například při krmení Honzíka, tak si jednoduše nasadím nos a potíže jsou pryč.

Byli bychom moc rádi, kdyby tento program dál pokračoval, neboť v naší rodině vykouzlí tolik potřebnou odlehčenou atmosféru, a mně nezbyvá, než klukům slíbit, že klauni opět přijdou. Pevně věřím tomu, že v jiných podobných rodinách s nemocným dítětem je to navlas stejné.“

tatínek T. Š. s rodinou

Přezůvky máme!

21 návštěv dětí v domácí péči

Program Přezůvky máme! je klauniáda, jež se koná u těžce nemocného dítěte doma. Zdravotní klauni přijedou ve dvojici na předem domluvenou návštěvu, které se kromě pacienta účastní i rodiče, sourozenci a další příbuzní, často i kamarádi. Klauni s nimi v domácí atmosféře stráví čas plný improvizace a zábavy, kterou dítěti připravují na míru a přizpůsobují jeho zdravotnímu stavu. Cílem návštěvy je poskytnout duševní podporu nemocnému dítěti i jeho rodině a vnést do jejich domova závan radosti.

„Jestliže k vám přijede Zdravotní klaun na Přezůvky máme!, vezme vás do svého světa a dá vám na chvíli zapomenout. Váš problém neodnese, ba naopak, přinese si svůj. Možná chvíli nebudete chápat, proč nemůže projít dveřmi nebo proč mu stále padá klobouk. Ale podlehněte mu a vydáte se s ním do jeho světa. Ta chvíle je důležitá. Může vám ukázat jiný úhel pohledu a možná i něco změnit. Možná... Ale to se nedozvíte, pokud k vám nepřijde.“

Petr Liška alias profesor Archibald

„Děkuji za nevšední zážitek. Bylo nádherné a diagnosticky velmi přínosné sledovat zájem a zaujetí dětí. Klauni ke každému poctivě a nenásilně hledali cestu. Pracovali s hudbou a jednoduchými popěvkami, s výrazem, s prožitkem. Představení obsahuje jen málo slov, je pozitivně laděno, nic není problém. Milí Zdravotní klauni, za naše děti i za sebe vám velice děkuji!“

PhDr. Marie Horázná, ředitelka,
MŠ speciální Štíbrova, Praha

Kutálka

33 hudebních představení pro děti
s kombinovaným postižením

Kutálka je program pro děti s kombinovaným – mentálním i tělesným – postižením. Je to interaktivní představení o klaunských muzikantech hledajících ztracenou kapelu. Spojuje hudbu s několika rekvizitami, hlavně velkým kufrem a spoustou klíčů všech tvarů a velikostí. Zdravotní klauni zhudební a zazpívají jméno každého účastníka – zvuk vlastního jména dokáže jako zázračný klíč otevřít většinu srdcí. Kutálka je laskavé představení zanechávající za sebou radostnou náladu. Přináší užitek i ošetřovatelům a pedagogům – často se díky ní dozvědí o dětech věci, které jim byly do té doby utajeny.

„Je pokaždé jiná, jinak krásná, jinak krásně neopakovatelná...

Jsme tři partáci, touláme se světem a hledáme to, co nás udělá šťastnými. Společně propojení, naladění, souznění a muzicírování. Hledáme ORCHESTR!

I tentokrát ho nacházíme, i tentokrát jsme šťastní. Víím to, jsem tady, právě se nám to děje. A zpívám 'Já jsem Žofížofieeee!' KUTÁLKOVÉ KOUZLO TADY JE! Pokaždé jinak krásně nepopsatelné!“

Zuzka Vodičková alias sestra
Žofie Užvaněná

„Zdravotní klauni přinášejí nemocným dětem radost a pomáhají jim zapomenout na trápení, které s sebou pobyt v nemocnici přináší. Klauni jsou nabití pozitivní energií a přenášejí ji na malé pacienty. Vždy přijdou perfektně připraveni a dokážou rozveselit i toho nejsmutnějšího pacienta. Stačí jim málo a pacient se směje, až se s ním třese celá postel. K nám na dialýzu pravidelně docházejí dva klauni Miloň a Běda za malým Radimem, který se na ně vždy velmi těší. A nejen Radim, i sestry se rády zasmějí některému z klaunských vtípů. Prostě Zdravotní klaun dokáže navodit veselou náladu všude, kam přijde. A my, sestry z dětské dialýzy, můžeme jen říct: ‚Děkujeme, kluci, děláte to dobře.‘“

Eva Vlachová, staniční sestra,
dialyzační oddělení pro děti ve FN Praha-Motol

Dítě

99 návštěv vážně nemocných dětí

Dítě je nový projekt pro děti s vážnými diagnózami, který pilotně probíhá na dětském dialyzačním oddělení ve FN Praha-Motol.

Vybrané dítě čekající na transplantaci ledvin střídavě navštěvují dva Zdravotní klauni v době, kdy probíhá dialýza. Zatímco lékař provází pacienta medicínským labyrintem jeho choroby, klaun mu pomáhá přijmout realitu hospitalizace, nacházet v ní světlé chvílky. To přispívá k psychické pohodě pacienta, a tím i k úspěšnosti léčby.

„Je to šance jako hrom, setkat se s některým dítětem opravdu zblízka. Navázat vztah, který neskončí jednou návštěvou. Stát se jeho osobní vrcholovou sestrou Patálií – vždy k vašim službám! My pro to ‚svoje‘ dítě neklaunujeme jen v Motole. My na něj myslíme, kudy chodíme. David miluje psy, Anička se směje, když sestra Sladěna tančí břišní tance, její maminka chce vědět, jestli se Patálii víc líbí doktor Vitamín, nebo doktor Huba... A pak se stane, že Matouš nechce propustit domů z nemocnice, protože se bojí, že se s námi nestihne rozloučit!“

Hana Malaníková
alias vrcholová sestra
Patálie

„Se stářím je spojená nesnadná realita a samota.

Proto je Zdravotní klaun ideální postava – žije tady a teď a probouzí v lidech život, propojuje, rozesmívá. Senioři reagují na humor a pozitivní energii, kterou klauni přinášejí. Po vřelém uvítání následují písně, které většinou evokují nějaké vzpomínky. Jsou tudíž silným nástrojem k navázání osobního kontaktu, díky němuž se úplně změní atmosféra a nálada. Každý člověk si s sebou nese obrovské množství zkušeností a pro mne je klaunování pro seniory sdílením všeho, co život přináší, ale hlavně radost, naděje, světlo a úsměv na rtech.“

Roman Horák, na geriatriích
sokol Láďa Koucký

Humor pro dříve narozené

282 návštěv a 2 Varieté

Program Humor pro dříve narozené představuje pravidelná setkávání Zdravotních klaunů se starší generací. Zdravotní klauni jim přinášejí humor, vzpomínky a chuť do života. Klauniády se od těch dětských v mnohém liší – jsou pomalejší a poetičtější. Klauni nosí jiné kostýmy a mají jiná jména, vytvářejí odlišné příběhy a situace, jejichž součástí jsou i techniky tréninku paměti. Kromě pravidelných návštěv pořádáme pro seniory také různá netradiční setkání jako kavárny, oslavy MDŽ či Varieté.

Varieté je nový unikátní program pro seniory podobný Cirkusu Paciento pro děti. Zdravotní klauni s nimi tráví celý týden a učí je různé dovednosti. Vrcholem společné práce je slavnostní vystoupení v kostýmech před obecnstvem. Radost z něj mají nejen senioři, kteří vystupují, ale je potěšením i pro ošetřující personál a diváky!

„Pobyt v nemocnici a zdravotní péči si většinou nespojíme se smíchem a radostí, ale přesto se dějí malé zázraky. Oddělení dlouhodobě nemocných vyškovské nemocnice navštívili Zdravotní klauni a přinesli s sebou spoustu veselých nápadů a optimismu všem pacientům i zdravotníkům. Chtěly bychom vyjádřit velké poděkování za zdařilou akci Turné plné smíchu a přály bychom Zdravotním klaunům, aby i nadále vytrval jejich entuziasmus a rozdávali smích a zpříjemňovali pobyt pacientům v nemocnicích.“

**Hana Procingerová
a Mgr. Jitka Moravová,
ODN Nemocnice Vyškov**

Turné plné smíchu

10 návštěv v 10 zařízeních

Na jaře 2018 proběhl třetí ročník úspěšné čtyřdenní akce Turné plné smíchu. Zdravotní klauni svými návštěvami potěšili seniory v 10 zařízeních, do nichž pravidelně nedocházejí. Každý den vyjela velká skupina Zdravotních klaunů na cestu po Čechách a Moravě. Byly to čtyři dny intenzivního setkávání, radosti, vlídného přijímání, hudby, dojetí a smíchu.

„Na Turné se spojuje energie mnoha klaunů ze všech koutů republiky. Klauni se rozejdou po všech patrech, všude nakukují a všude strhávají pozornost klientů i personálu. Jejich klaunské vtipkování rozvibruje celý domov. Smějí se i klienti, kteří se, jak tvrdí personál, chovají tiše a normálně se ani neusmějí. Vše prozáří síla smíchu. Když se pak klauni sejdou v šatně, je cítit vnitřní klid a uvolnění, protože ta energie životní radosti zůstane v domově, který právě navštívili, a zůstane tam dlouho...“

**Vladislav Kos, na geriatriích
zvaný pan Rudolf**

Koš plný humoru

400 rozdaných košů na **4** akcích

Klauni navštěvují těžce, převážně onkologicky nemocné dospělé lidi s „košem“ plným humorných knížek, cédeček a křížovek. Přicházejí za nimi do nemocnic a rozdávají humor, porozumění, zájem a radost. Nečekaná návštěva spolu s dárkem zdvihá příkrov smutku a dobývá lidská srdce. I dlouho po odchodu klaunů přetrvává v ovzduší, na začátku hutněm obavami a strachem, radost a naděje.

Návštěvy v hospicích

16 návštěv ve **2** hospicích

Zdravotní klauni navštěvují již mnoho let Hospic Dobrého Pastýře v Čerčanech. Personál s laskavostí a úctou připravuje pro klienty mnoho aktivit a Zdravotní klauni k nim přidávají svůj typický humor a energii. Odměnou je jim radost těch, kteří prožívají poslední dny svého života.

Nově od léta 2018 navštěvujeme i Hospic sv. Lukáše v Ostravě.

„Srdečně děkujeme Zdravotním klaunům, že již třetím rokem přijeli potěšit naše pacienty svou přítomností, vytříbeným humorem, rozdali obrovský kus radosti a krásných dárků. Vytvořili báječnou atmosféru jak našim pacientů, tak i personálu. Příjemně nám obohatili všední den svým zpěvem a taky novými tanečními krea-cemi. Moc děkujeme za pravidelnou dávku smíchu a Humorinu, který z rukou lékaře Hrdličky bere-me pravidelně dle rozpisu. ☺ A rovněž velký dík patří vrchní sestře Žofii, která s láskou pečuje o všechny kolem sebe.“

Bc. Monika Labudíková, vrchní sestra,
Hemato-onkologická klinika, FN Olomouc

„Srdečně zdravím a chci velmi poděkovat vaší organizaci za službu, kterou pro nás děláte. Setkání se Zdravotními klauny je pro nás vždy povzbuzením a pro naše pacienty potěšením. Jsme moc rádi, že vás máme.“

Mgr. Marie Šimpachová, sociální pracovnice,
Hospic sv. Lukáše, Ostrava

Zajímavosti z roku 2018

Ambasador červených nosů Rolando Villazón zazpíval pro Zdravotního klauna

Na podporu Zdravotních klaunů zazpíval v červnu 2018 na Pražském hradě světoznámý operní pěvec Rolando Villazón na benefičním koncertu. Charismatický mexický tenorista, který si během své kariéry dokázal podmanit operní publikum po celém světě, zažil profesi Zdravotních klaunů na vlastní kůži. Řekl:

„Klauni dokážou obrovské věci. Znímám je už deset let, už deset let jsem jejich ambasadorem. Navštěvoval jsem s nimi nemocnice a vím, jak úžasnou práci dělají – práci, která nese konkrétní plody. Nejenže lidi rozesmávají, ale dávají jim také možnost snít, naději na něco lepšího, na vítězství v boji, který zrovna prožívají.

Nikdy, prosím, nezapomínejte, že podporujete-li Zdravotní klauny, nepřispíváte jenom na něco, co je milé a veselé – tahle práce totiž proměňuje lidské životy. Svět je díky ní o něco lepší. A ve světě, kde se na nás každý den valí tolik strašných zpráv, je důležité poslat trochu světla skutkům, díky kterým můžeme být rádi, že jsme lidské bytosti. A Zdravotní klauni tohle dokážou.”

Brněnská dvanáctka – klaunská směna ve Fakultní nemocnici v Brně

Tým Zdravotních klaunů z Brna se v rámci solidarity s nemocničním personálem, který tráví na odděleních dlouhé směny, rozhodl uspořádat celodenní klauniádu. Klauni do DFN dorazili před osmou hodinou ranní, aby potěšili čekající děti a jejich rodiče na ambulancích. Odpoledne pak proběhli všechna oddělení a několik z nich navštívili i v podvečer v pyžamech a županech, aby popřáli dobrou noc. Celkem se po nemocnici celý den motalo – samozřejmě zcela koordinovaně – třináct Zdravotních klaunů. Byla to dlouhá směna, ale veselá a radostná!

NOS! je předmětem vědeckého výzkumu

Na oddělení dětské chirurgie FN Motol v Praze již téměř rok probíhá výzkum účinnosti programu NOS! (Na operační sál!). Data průběžně sbírají studenti Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze pod vedením rakouské výzkumnice Mag. Gabriely Markova, Ph.D. Výsledky výzkumu očekáváme v druhé polovině roku 2019.

Odborné semináře a konference

25 seminářů a konferencí

Cílem našich seminářů a prezentací je rozvíjet schopnost radostné a hravé komunikace s pacienty a také s kolegy a rodinnými příslušníky.

Pokračujeme ve spolupráci se 3. lékařskou fakultou Univerzity Karlovy v Praze. Pro její studenty jsme opět uspořádali povinně volitelný kurz Radost a hra jako nástroj účinné komunikace. Kromě teoretických znalostí jsme se zaměřili i na praxi efektivní komunikace, aby posluchači vedle odborné stránky zvládli i interakci s pacienty. Na žádost prof. MUDr. Jana Lebla, CSc., jsme zahájili spolupráci i s 2. lékařskou fakultou – přednáškami ve Fakultní nemocnici v Motole.

Nadále přednášíme na pediatrických dnech a konferencích pro zdravotní sestry, na seminářích pro mediky a na středních zdravotnických školách.

Samozřejmě se pravidelně vzděláváme i my sami, abychom svou práci dokázali dělat co nejlépe.

„Semináře jsou pro studenty velmi přínosné a zajímavé. Pomáhají jim vnímat, jak omezené je pohlízet na pacienta jenom z biomedicínského hlediska. Jako zásadní vidím, že mezi sestry a lékaře vnášíme zcela jiný pohled na člověka a jeho nemoc. Studenti popisovali, jak byly semináře poutavé a že jim celkově tento krátký kurz dal více než jakýkoli jiný předmět, který doposud absolvovali.“

Mgr. Petra Sedlářová, pedagožka, 3. LF UK

„Usmát se na člověka vás nic nestojí, získáte si rychleji jeho důvěru a spolupráce je pak mnohdy jednodušší, hlavně v případech dětských pacientů. Ukázat nám to bylo zcela jistě cílem našich lektorů.“

**Ivana Jíchová,
studentka oboru všeobecná sestra**

Spolupráce s nemocničním personálem

Bez spolupráce se zdravotnickým personálem je naše práce nemyslitelná. Se zdravotníky komunikujeme na několika úrovních: Během návštěv od nich zjišťujeme omezení a potřeby jednotlivých dětí. Klaunští nemocniční specialisté domlouvají se svými odděleními mnohé organizační záležitosti. Od sestřiček, psychologů a lékařů získáváme část vzdělání, které je pro Zdravotní klauny nezbytné, a naopak se sami podílíme na vzdělávání budoucích zdravotních sester a lékařů (více v kapitole Odborné semináře a konference).

Úzkou spoluprací s personálem vyžaduje také takřka rok probíhající výzkum účinnosti programu NOS! (Na operační sál!). Průběžný sběr dat je možný díky vstřícnosti

personálu oddělení dětské chirurgie FN v Praze-Motole. Výsledky budou pravděpodobně k dispozici v druhé polovině roku 2019.

Bližší formu spolupráce s nemocničním personálem navazujeme také v rámci projektu Dítě, při kterém jsme v kontaktu s psychology, ošetřujícími lékaři i zdravotními sestrami. Vše má jediný cíl: naplnit co nejlépe potřeby konkrétních dětských pacientů.

Pro personál také pořádáme speciální klauniády, abychom je rozptýlili při jejich náročné práci a často jednotvárných dnech. Například MDŽ je jedinečná příležitost k návštěvě, předání květin a poděkování.

Jiný svět

5 návštěv

Zdravotní klauni pomáhají všem trpícím – i těm, kteří se ocitli v těžké životní situaci. V roce 2018 jsme uskutečnili 5 klauniád pro děti v uprchlickém zařízení v Kostelci nad

Orlicí. Klauni vědí, že děti jsou všude na světě stejné, a humorem umějí zbořit všechny překážky. Je pak krásné vidět, jak se nešťastné děti dokážou znovu vesele smát.

Profesionalita a rozvoj Zdravotních klaunů

Jako každý předchozí rok, proběhl i rok 2018 ve znamení klaunských dílen přizpůsobených na míru potřebám jednotlivých klaunských týmů, kterých máme osm po celé republice. Pravidelné regionální dílny jako každý rok v létě „koronovalo“ národní setkání všech Zdravotních klaunů, které umožňuje další vzdělávání v našem specifickém řemesle. Tradičně se konaly dílny zaměřené na dovednosti (hudba, Cirkus Paciento) a na konci roku jsme opět uspořádali dílnu konkurzní, abychom doplnili klaunský tým.

Proběhl roční cyklus dílen vedených renomovanými zahraničními lektory v rámci International School of Humour ve Vídni, kterých se pravidelně účastníme. Náš umělecký ředitel Petr Jarčevský jednu z dílen, zaměřenou na program NOS!, také vyučoval.

Pokračovali jsme v plnění požadavků klaunské certifikace Red Noses International, kam kromě praktických dílen patří také vzdělávání teoretické. MUDr. Helena Bálková z FN v Praze-Motole nám přednášela o epidemiologii a hygieně, primářka oddělení klinické psychologie téže

nemocnice Mgr. Zuzana Kocábová pro nás připravila seminář O nemoci a lidech a doc. PhDr. Martin Soukup, Ph.D., z Univerzity Palackého v Olomouci promluvil o interkulturní komunikaci.

Pokračuje klaunské koučování – náhledy práce Zdravotních klaunů přímo v nemocnicích. Tým koučů se rozšířil na čtyři, jedna koučka se přitom zaměřuje výhradně na klaunování pro seniory. Zdravotní klauni mají také k dispozici pravidelné týmové supervize.

Mezinárodní projekty a spolupráce

Zdravotní klaun, o.p.s., je dlouholetý partner mezinárodních organizací Red Noses International (RNI) a European Federation of Healthcare Clown Organisations (EFHCO). V dubnu 2018 jsme se zúčastnili celosvětové konference zdravotněklaunských organizací The Art of Clowning: Connecting Culture, Health & Science ve Vídni, jejímž hlavním pořadatelem byla RNI. Aktivně jsme se do programu zapojili – zástupce uměleckého ředitele Lukáš Houdek moderoval diskusní panel Psychosociální péče o děti s chronickými nemocemi.

V září jsme v Praze hostili setkání pro 40 zástupců organizací EFHCO ze 14 zemí světa. Na akci jsme prezentovali náš nový pilotní projekt Dítě zaměřený na individuální péči o dlouhodobé malé pacienty. Součástí programu byla také diskuse o vědeckých výzkumech dopadu klaunské práce na pacienty, kterou vedla Susana Caires z portugalského výzkumného centra H-CRIN.

V rámci výměnného programu navštívila dvojice českých klaunů partnerský projekt Raudonos nosys v Litvě, v Praze jsme přivítali uměleckou vedoucí a ředitelku

slovinšské partnerské organizace Rdeči noski a naše umělecké vedení uspořádalo dílnu na národním setkání chorvatské organizace Crveni nosovi.

Opět jsme se zapojili do jedné z mezinárodních misí v rámci projektu RNI Emergency Smile. Skupinu pracující několik týdnů s vysídlenými dětmi na Ukrajině vedla naše kolegyně Kateřina Voborská a v jejím klaunském osazenstvu opět figuroval Jan Šprnar.

PRAVIDELNÉ KLAUNIÁDY PRO DĚTI

Jihočeský kraj	Počet návštěv
Nemocnice České Budějovice	95
Nemocnice Tábor	12
Dětská psychiatrická nemocnice Opařany	12
Jihomoravský kraj	Počet návštěv
FN Brno, Černopolní	324
FN Brno-Bohunice	23
Nemocnice Břeclav	52
Nemocnice Kyjov	27
Nemocnice TGM Hodonín	24
Karlovarský kraj	Počet návštěv
Karlovarská krajská nemocnice	24
Nemocnice Sokolov	13
Nemocnice v Chebu	11
Královéhradecký kraj	Počet návštěv
FN Hradec Králové	101
Dětský denní rehabilitační stacionář Hradec Králové	11
Oblastní nemocnice Trutnov	15
Oblastní nemocnice Náchod	52
Oblastní nemocnice Jičín	12
Liberecký kraj	Počet návštěv
Nemocnice s poliklinikou Česká Lípa	51
Krajská nemocnice Liberec	71
Jedličkův ústav, Liberec	26
Nemocnice Jablonec nad Nisou	51
Moravskoslezský kraj	Počet návštěv
FN Ostrava-Poruba	156
Městská nemocnice Ostrava-Fifejdy	25
Vítkovická nemocnice	26
Nemocnice ve Frýdku-Místku	52

Programy Zdravotníků

Slezská nemocnice v Opavě	51
Nemocnice s poliklinikou Karviná-Ráj	51
Nemocnice Třinec	23
Nemocnice s poliklinikou Havířov	52
Olomoucký kraj	Počet návštěv
FN Olomouc	50
Nemocnice Přerov	25
Nemocnice Prostějov	26
Nemocnice Šumpek	12
Nemocnice Šternberk	12
Pardubický kraj	Počet návštěv
Pardubická nemocnice	50
Orlickoústecká nemocnice	50
Svitavská nemocnice	12
Plzeňský kraj	Počet návštěv
FN Plzeň	97
Klatovská nemocnice	13
Domažlická nemocnice	13
Rokycanská nemocnice	12
Praha	Počet návštěv
FN v Motole	415
Všeobecná fakultní nemocnice	73
Thomayerova nemocnice	102
FN Na Bulovce	49
Středočeský kraj	Počet návštěv
Oblastní nemocnice Mladá Boleslav	52
Dětský domov Mladá Boleslav	52
Oblastní nemocnice Příbram	42
Oblastní nemocnice Kolín	51

klaunů v roce 2018

Ústecký kraj	Počet návštěv
Nemocnice Chomutov	22
Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem	51
Nemocnice Most	52
Nemocnice Děčín	20
Dětská psychiatrická léčebna Louny	25
Kraj Vysočina	Počet návštěv
Nemocnice Havlíčkův Brod	11
Nemocnice Třebíč	12
Nemocnice Jihlava	51
Nemocnice Pelhřimov	12
Zlínský kraj	Počet návštěv
Krajská nemocnice T. Bati, Zlín	51
Uherskohradištská nemocnice	50
Nemocnice Valašské Meziříčí	12
Kroměřížská nemocnice	26
Vsetínská nemocnice	12
NOS! (Na operační sál!)	222
FN v Motole	89
FN Ostrava-Poruba	42
Nemocnice Třinec (od 11/2018)	4
FN Hradec Králové	48
FN Plzeň	39

KLAUNIÁDY PRO DĚTI CELKEM 3 280

KLAUNIÁDY PRO DŘÍVE NAROZENÉ

Jihomoravský kraj	Počet návštěv
Domov pro seniory Mikuláškovo n., Brno	57
Domov pokojného stáří Kamenná, Brno	51
Léčebna dlouhodobě nemocných Nemocnice TGM Hodonín (do 5/2018)	11
Moravskoslezský kraj	Počet návštěv
Domov pro seniory Kamenec, Ostrava (do 8/2018)	16
Charitní dům sv. Václava, Ostrava	24
Domov Slunovrat, Ostrava (od 9/2018)	3
Pardubický kraj	Počet návštěv
Domov pro seniory Sloupnice	21
Praha	Počet návštěv
Domov pro seniory Kobylisy	48
Domov sv. Karla Boromejského	51
KLAUNIÁDY PRO SENIORY CELKEM	282

SPECIÁLNÍ KLAUNIÁDY

Cirkus Paciento	9
Přezůvky máme!	21
Kutálka	33
Dítě	99
Varieté	2
Turné plné smíchu	10
Koš plný humoru	4
Návštěvy v hospicích	16
Odborné konference a semináře	25
Jiný svět	5
Speciální klauniády	44
SPECIÁLNÍ KLAUNIÁDY CELKEM	268

Celkový počet návštěv v roce 2018 3 830

Naše poslání

Zdravotní klaun, o.p.s., je nezisková organizace s celostátní i mezinárodní působností, která přináší humor a radost hospitalizovaným dětem, geriatrickým pacientům a dalším potřebným v oblasti zdravotnictví, čímž přispívá ke zlepšení jejich psychického, a tím i celkového zdravotního stavu, a to prostřednictvím speciálně vyškolených Zdravotních klaunů a souvisejících projektů.

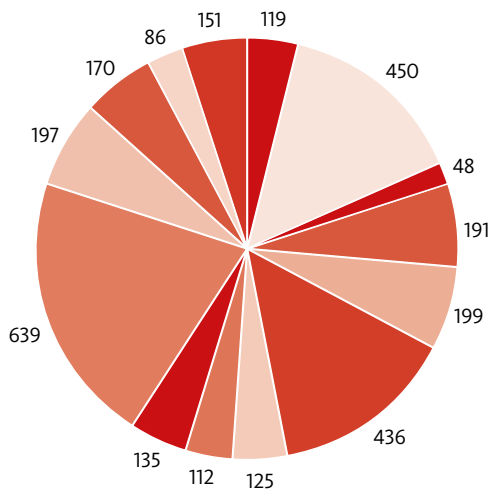
V souladu se svým posláním společnost poskytuje tyto obecně prospěšné služby:

- zajišťování návštěv Zdravotních klaunů převážně v nemocnicích, hospicích, léčebnách, rehabilitačních centrech, domácnostech v souladu s posláním společnosti,
- zajišťování vystoupení Zdravotních klaunů s cílem, aby jejich návštěvy vhodně doplňovaly léčebné procedury,
- vzdělávání v oblasti inovativních metod a přístupů využitelných v prostředí se zvýšeným stresovým faktorem,
- šíření myšlenky Zdravotních klaunů jako psychosociálního programu, který je důležitou součástí komplexní léčebné péče,
- zajišťování aktivit s cílem napomáhat psychické pohodě všech osob přítomných klauniádě a osob napomáhajících jejímu zajištění a průběhu (zdravotnický personál, rodinní příslušníci, přátelé, dobrovolníci apod.),
- zajišťování aktivit s cílem působit na sociální citění dětí a mladých lidí, podpořit je ve snaze pomáhat druhým,
- poskytování podpory (mimo jiné přiměřené finanční podpory), know-how a výměny informací s jakýmkoli dalšími organizacemi, které mají stejné nebo podobné cíle a/nebo poslání, ať už na národní nebo mezinárodní úrovni, zejména s Red Noses Clowndoctors International a jejími spolupracujícími partnery.

www.zdravotniklaun.cz

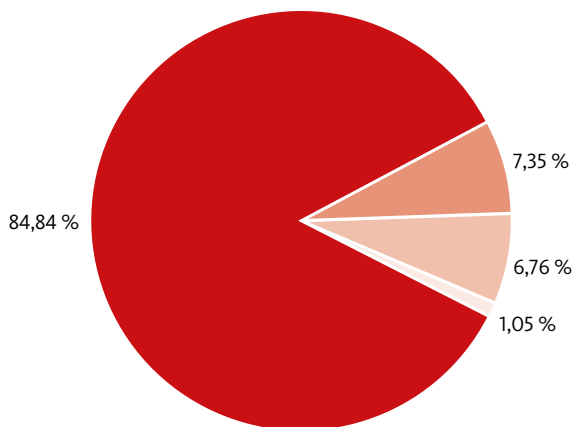
Zdravotní klauni v číslech a grafech

Rozložení dětských klauniád v krajích

119	Jihočeský
450	Jihomoravský
48	Karlovarský
191	Královéhradecký
199	Liberecký
436	Moravskoslezský
125	Olomoucký
112	Pardubický
135	Plzeňský
639	Praha
197	Středočeský
170	Ústecký
86	Vysočina
151	Zlínský

Struktura financování 2018

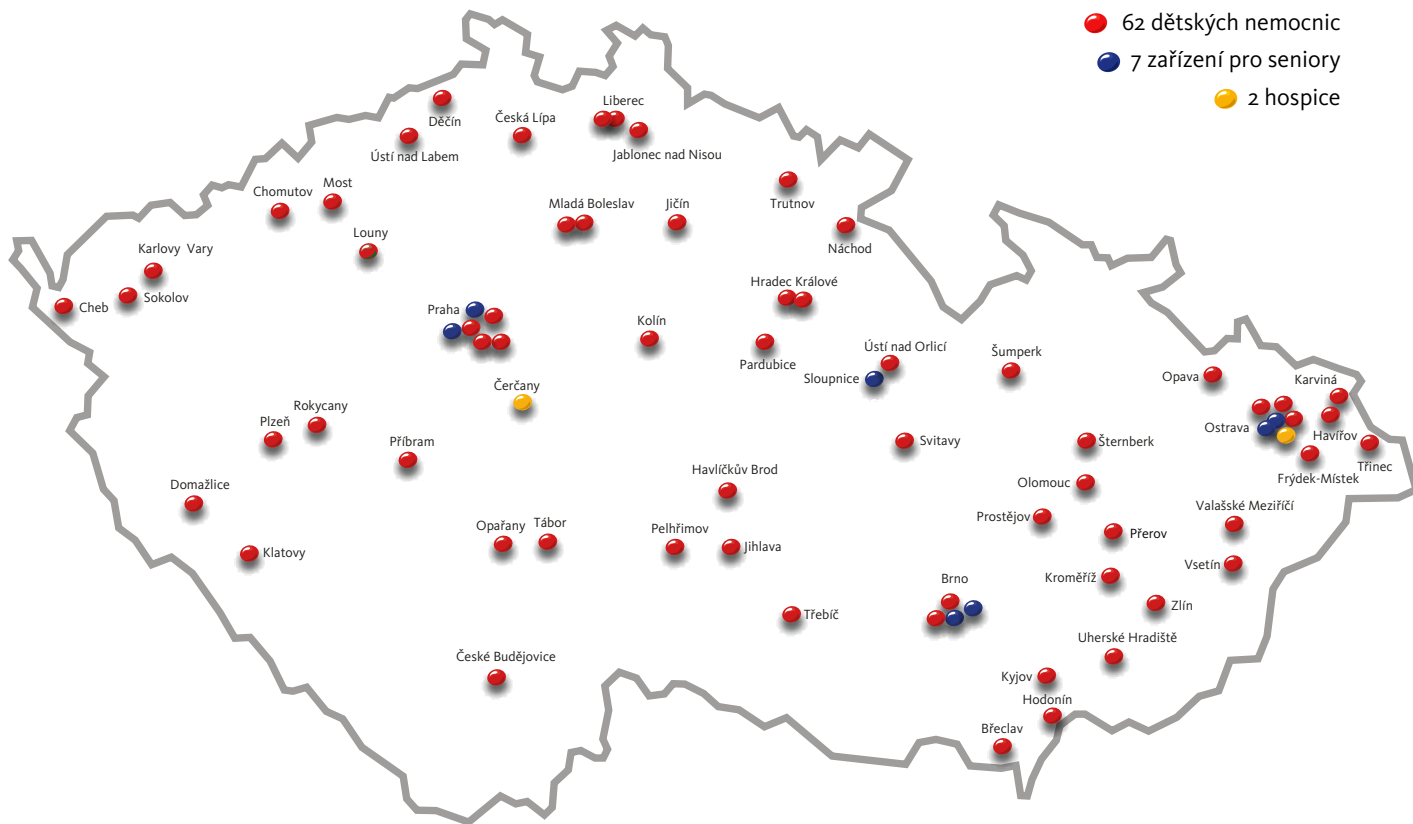
84,84 %	Individuální dárce
7,35 %	Firemní dárce
6,76 %	Veřejná sbírka
1,05 %	Nadační příspěvky a dotace

Účetní závěrku a výroční zprávu za rok 2018 zveřejníme po provedeném ročním auditu a schválení správní radou ve druhém čtvrtletí roku 2019 na www.zdravotniklaun.cz.

Kde všude nás potkáte

Pravidelně navštěvujeme 71 zařízení

- 62 dětských nemocnic
- 7 zařízení pro seniory
- 2 hospice

© Zdravotní klaun, o.p.s., 2019

Texty: Sylva Kolísková, Lukáš Houdek, Kateřina Slámová Kubešová • Grafika: Roman Anderle
 Místo vydání: Zdravotní klaun, o.p.s., Paříkova 355/7, 190 00 Praha 9 • Číslo: 1/2019 • Cena tisku: 4,27 Kč včetně DPH
 Registrace: MK ČR E 20587 • Vychází: leden 2019
 Vydavatel: Zdravotní klaun, o.p.s., Paříkova 355/7, 190 00 Praha 9 • IČ: 26547953 • tel.: +420 222 713 416

PODPOŘTE NÁS! Číslo účtu veřejné sbírky: 20 20 20 20 20 / 0600

www.zdravotniklaun.cz • facebook.com/zdravotniklaun • usmev@zdravotni-klaun.cz